

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่

โดยทำการศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 5 หมู่บ้าน คือ บ้านวัดหลวง บ้านสบสม บ้านหาดไคร้ บ้านเวียงแก้ว และบ้านเวียงดอนชัย เพื่อที่จะได้นำมาเป็นฐานข้อมูลในการที่จะดำเนินการเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง พร้อมกับนำเสนอความคิดเห็นของประชากรในการที่จะร่วมในกระบวนการของเมืองน่าอยู่

ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางในการดำเนินการเมืองน่าอยู่ในการวิเคราะห์ข้อมูล หาความเป็นไปได้ และความพร้อมของชุมชนว่าจะสามารถดำเนินการเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ได้มากน้อยเพียงใด โดยการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกัน และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำมาเป็นกรอบและแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ เป็นแบบสอบถาม ใช้สัมภาษณ์ประชากรตัวอย่างของหมู่บ้านที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ในหัวข้อความรู้ความเข้าใจขององค์ประกอบสำคัญของเมืองน่าอยู่ การรับข้อมูลข่าวสารเมืองน่าอยู่ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาให้เมืองน่าอยู่ และความต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เนื้อหาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นได้นำไปปรึกษา และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ จนมีความครอบคลุมเนื้อหาที่ศึกษา มีความชัดเจนและเหมาะสมทางภาษา และนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเวียง และแผนงาน/โครงการขององค์กรเทศบาลตำบลเวียง ได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง โดยข้อมูลเชิงปริมาณที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ คือ ค่าร้อยละ และข้อมูลเชิงคุณภาพนำมารวบรวม วิเคราะห์ ประมวล ช่วยอธิบายรายละเอียดของข้อมูลเชิงปริมาณ นำเสนอโดยการบรรยายและอภิปราย ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษา โดยจำแนกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้าน ในเขตตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีจำนวน 47 คน สัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1 : 1 ช่วงอายุของกลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 30 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยทำงานและมีประสบการณ์การทำงาน การเรียนรู้มาก จึงมีความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนของชุมชน ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 61.7 ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ของประชากรที่ศึกษา มีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรที่ศึกษาคือร้อยละ 61.7 ที่ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตำแหน่งหน้าที่ของกลุ่มประชากรตัวอย่าง ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 และยังพบว่าปัจจุบันอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นแกนนำที่ปฏิบัติกิจกรรมในชุมชนมากที่สุด อาชีพของกลุ่มประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 เกษตร จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 อาชีพค้าขาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และแม่บ้าน พ่อบ้าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของเมืองน่าอยู่

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างที่ศึกษามีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของเมืองน่าอยู่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับร้อยละมากกว่า 90 เกี่ยวกับเรื่องสิทธิของมนุษย์ทางด้านสุขภาพ การมีน้ำใจ การมีส่วนร่วม ความตระหนัก ส่วนประเด็นรองลงมาพบว่าด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรภาครัฐ ที่ระดับร้อยละ 70 – 90 เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพพบว่าประชากรตัวอย่างเห็นว่าด้านสุขภาพเป็นเรื่องที่ต้องมีการดูแลทางด้านกายภาพร่วมด้วยที่ระดับร้อยละ 51.1

5.1.3 การรับข้อมูลข่าวสารเมืองนำอยู่

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างเคยรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองนำอยู่ โดยผ่านสื่อโทรทัศน์เป็นส่วนมาก ที่ระดับร้อยละมากกว่า 40 และสื่อที่ประชากรตัวอย่างนิยมและรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองนำอยู่รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ส่วนสื่อชนิดอื่นๆ เช่น หอกระจายข่าว วารสาร นิตยสาร หรือสื่อบุคคล ประชากรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองนำอยู่ในระดับที่น้อย รายละเอียดของข้อมูลข่าวสารที่ประชากรได้รับ คือ ด้านสาธารณสุข เช่น โรคภัยไข้เจ็บ ความสะอาดของบ้านเรือน การจัดบ้านเรือนให้เมืองนำอยู่ เป็นต้น

5.1.4 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองนำอยู่

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวนน้อยที่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับเมืองนำอยู่จากกิจกรรมที่สอดแทรกในงานพัฒนาที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้นและไม่มีการบ่งชี้ชัดเจนว่าเป็นการเรียนรู้ในกิจกรรมของเมืองนำอยู่ แสดงว่าประสบการณ์การเรียนรู้ของประชากรตัวอย่างเกี่ยวกับเมืองนำอยู่มีน้อย และสมควรที่จะปรับปรุงในส่วนนี้

5.1.5 ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการเมืองนำอยู่

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเมืองนำอยู่ ดังนี้

1. ยังไม่มีสถานะของเมืองนำอยู่ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สังคม โดยสอดคล้องกับข้อมูลความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบที่สำคัญของเมืองนำอยู่ของชุมชนที่อยู่ที่ระดับร้อยละ 70-80 ในประเด็นของประชากรไม่ได้มีส่วนร่วมในการควบคุม ตัดสินใจ โดยกลุ่มประชากรตัวอย่างมีความเห็นด้วยในประเด็นนี้ ส่งผลให้มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม โดยพบว่าปัญหาที่พบ คือ ปัญหากลิ่นเหม็นจากร่องระบายน้ำ การกำจัดขยะ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งการแก้ไขจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจะสามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ และสามารถทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต

2. ผู้นำชุมชนยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการเมืองนำอยู่ ยังไม่มีการวิเคราะห์สถานการณ์เมืองหรือชุมชน ไม่มีการวางกรอบการทำงานการดำเนินโครงการ โดยสอดคล้องกับข้อมูลการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาให้เมืองนำอยู่ในการร่วมทำกิจกรรมเมืองนำอยู่ของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ระดับที่

น้อย และกิจกรรมที่เคยทำเป็นกิจกรรมที่แทรกในงานพัฒนา ไม่มีการบ่งชี้ว่าเป็นกิจกรรมเมืองน่าอยู่ ทำให้ประสบการณ์ที่จะดำเนินการเมืองน่าอยู่มีน้อย

3. ไม่มีการเตรียมความพร้อมของประชาชนในชุมชน โดยสอดคล้องกับข้อมูลการรับข้อมูล ข่าวสารเมืองน่าอยู่ โดยสอดคล้องกับการรับข้อมูลข่าวสารเมืองน่าอยู่ของชุมชน โดยผ่านทางหอกระจายข่าวที่น้อยมาก จนไม่สามารถที่จะทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารเมืองน่าอยู่อย่างทั่วถึงและไม่ทราบวิธีการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

4. ไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาเมืองน่าอยู่ และพบว่าแผนงานที่มีอยู่ในชุมชนเป็นแผนงานเกี่ยวกับการพัฒนาด้านความสะอาดและไม่มีรายละเอียดที่เป็นสายลักษณะอักษรที่ชัดเจน

5.1.6 ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่

ผลการศึกษา พบว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่มากในประเด็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทุกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในระดับร้อยละมากกว่า 89 คือ ความต้องการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา แสดงความคิดเห็น ความต้องการมีส่วนร่วมในการคิด และสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนา ต้องการมีส่วนร่วมในการวางนโยบาย แผนงาน ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการ ปรับปรุงระบบการบริหารและความต้องการของชุมชน ต้องการมีส่วนร่วมในการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และต้องการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม ประเมินผล เกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ ที่สามารถมองเห็นได้ และทางสังคม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนรัฐ เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งแสดงถึงความพร้อมของประชาชนในการดำเนินการเมืองน่าอยู่

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการศึกษาโดยอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่

จากการเสนอความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตัวอย่างเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่พบว่าชุมชนยังไม่มีสภาพหรือลักษณะของเมืองน่าอยู่ ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยปัญหาที่พบส่วนใหญ่ที่ต้องมีการปรับปรุง จะเป็นการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ เช่น ปัญหากลิ่นเหม็น

จากร่องระบายน้ำ การกำจัดขยะ ที่มีผลต่อความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งการแก้ไขจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ และสามารถทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และพบว่าผู้นำชุมชนยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมของเมืองน่าอยู่ ไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ การกำหนด โครงการ แผนงานที่จะทำให้เมืองน่าอยู่ การแสวงหาแนวร่วม การขยายแนวคิดไปยังประชาชน การวิเคราะห์สถานการณ์เมืองหรือชุมชน การวางกรอบการทำงานการดำเนิน โครงการ และที่สำคัญ คือยังไม่มีเตรียมความพร้อมของประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารเมืองน่าอยู่ การระดมวิสัยทัศน์ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำแผนพัฒนาเมืองน่าอยู่ แต่มีการยอมรับในหลักการของเมืองน่าอยู่ และมีการจัดทำแผนพัฒนาเมืองน่าอยู่ แต่แผนงานที่มีอยู่ในชุมชนเป็นแผนงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านความสะอาดเป็นส่วนใหญ่และไม่มีรายละเอียดที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์หาความเป็นไปได้ในการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ตามขั้นตอนการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ พบว่าชุมชนยังไม่มีกรริเริ่มการดำเนินการเมืองน่าอยู่

2. ความต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน คือ ร่วมค้นหาปัญหา แสดงความคิดเห็น ร่วมคิดและร่วมสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนาร่วมวางแผนนโยบาย แผนงาน โครงการ ร่วมในการตัดสินใจใช้ทรัพยากร ร่วมในการจัดการปรับปรุงกระบวนการบริหารและความต้องการของชุมชน ร่วมลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชน และร่วมในการควบคุม ติดตาม ประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนา มากกว่าร้อยละ 89.4 แสดงให้เห็นว่าชุมชนมีความต้องการ มีความพร้อมที่จะร่วมในการที่จะทำให้ชุมชนของตนเองเป็นเมืองน่าอยู่ แต่ยังขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงไม่มีตัวแทนหรือผู้นำที่จะเป็นผู้ริเริ่มให้กิจกรรมของเมืองน่าเกิดขึ้นในรูปแบบของรูปธรรมที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม ของกลุ่มงานพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ สำนักงานควบคุมโรคไข้เลือดออก กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข (2544) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นการพัฒนาที่มีส่วนร่วมของประชาชน และภาคต่างๆ ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา คือการเตรียมด้านสังคม โดยเฉพาะการเตรียมประชาชน การเตรียมความพร้อมของผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบว่าสอดคล้องกับการศึกษาโครงการของสำนักงานพัฒนาชุมชนเมืองที่ได้ศึกษาและประเมินผลโครงการสภาพแวดล้อมชุมชนเมือง พบว่าปัจจัยที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการร่วมงานแบบพหุภาคี คือการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐ เอกชน และองค์กรชุมชน ซึ่งจะทำให้ได้ในเชิงบุคคลมากกว่าเชิงระบบ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ก็พบว่า

ทำงานของประชาชน กับภาครัฐหรือองค์กรท้องถิ่นยังขาดการทำงานที่เป็นพหุภาคีที่ชัดเจน ซึ่งในปัจจุบันพบว่าชุมชนได้ปฏิบัติกิจกรรมของเมืองนำอยู่แต่แทรกอยู่ในกิจกรรมพัฒนาของชุมชนที่ดำเนินการอยู่แล้ว

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในการดำเนินการเมืองนำอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ พบว่าประชาชนมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเมืองนำอยู่ในระดับที่ดี มีการรับข้อมูลข่าวสารเมืองนำอยู่โดยผ่านสื่อโทรทัศน์ เคยเรียนรู้เกี่ยวกับงานพัฒนาที่สอดคล้องกับเมืองนำอยู่ในระดับที่น้อย มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองนำอยู่ แต่พบว่าในสภาพปัจจุบันของชุมชนยังไม่มีความเป็นเมืองนำอยู่ และผู้นำยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินงานเมืองนำอยู่

5.3 ข้อเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์เมืองนำอยู่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ คิงาม นำเชิดชู และมีคุณค่าในแง่ของตัวความคิด แต่หากไม่แปลงไปสู่การปฏิบัติก็จะไม่สามารถประสบผลสำเร็จลงได้ ดังนั้น ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ควรที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเมืองนำอยู่ด้วยกัน เพื่อนำไปสู่ความเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการ ดำเนินการ ปฏิบัติ อันจะนำไปสู่ความเป็นเมืองนำอยู่ด้วยกัน โดยมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านบริหาร

1) หน่วยงานรัฐ เช่น องค์กรเทศบาล ควรมีการวาง นโยบาย แผนงาน โครงการ เกี่ยวกับเมืองนำอยู่โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม โดยการทำประชาคมหมู่บ้านเกี่ยวกับเมืองนำอยู่ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

2) หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานงานสาธารณสุขและหน่วยงานกระทรวงมหาดไทย ควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ให้มีการประสานงานกับองค์กรท้องถิ่นในการที่จะพัฒนาเมืองนำอยู่ ไม่มุ่งทำงานเฉพาะด้านที่หน่วยงานของตนรับผิดชอบอยู่เท่านั้น ควรมองในแง่ของงาน โครงสร้าง การวางผังเมือง ร่วมไปกับการทำงานทางด้านสาธารณสุขและอื่นๆ

3) องค์กรท้องถิ่นควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเสนอแผนงาน/โครงการที่ประชาชนคิดว่าเป็นปัญหาของชุมชน และร่วมกันคิดแก้ไข

4) ผู้นำชุมชนควรมีการวางแผน ทำประชาคมในหมู่บ้าน ระดมความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้าน ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดทำโครงการ แผนงาน เพื่อพัฒนาเมืองน่าอยู่

2. ด้านการศึกษา

1) หน่วยงานท้องถิ่นควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลเรื่องเมืองน่าอยู่ให้มากขึ้น

2) ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เอกชน องค์กรท้องถิ่น ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเมืองน่าอยู่มากขึ้น และเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กร

3) ควรพิจารณาชนิดและประเภทของสื่อที่เหมาะสมในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน เช่น การใช้เสียงตามสาย หรือ หอกระจายข่าวในหมู่บ้าน

3. ด้านวิชาการ

1) ควรมีการศึกษาวิจัยแบบเจาะลึก โดยแยกเป็นเขตเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะเป็นรูปแบบของเมืองน่าอยู่ที่ชัดเจนต่อไป

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเมืองน่าอยู่แบบมีการเปรียบเทียบ 2 ชุมชน เพื่อที่จะได้มองเห็นความแตกต่างในกระบวนการเมืองน่าอยู่ และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการเมืองน่าอยู่ของชุมชนอื่น